
Για τον Κωνσταντίνο Λεβέντη

Άρτεμις Γιορδαμλή

Η Κύπρος κηδεύει ένα από τα πιο άξια τέκνα της, τον Κωνσταντίνο Λεβέντη, ο αδόκητος θάνατος του οποίου είναι μια απώλεια για τον απανταχόθεν ελληνισμό. Είναι γνωστός ο κορυφαίος ρόλος που διαδραμάτισε ο Ντίνος Λεβέντης σε θέματα διάσωσης, αλλά και προβολής της αρχαιολογικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας, όπως επίσης η δράση του σε θέματα παιδείας και φιλανθρωπίας. Εκείνο όμως που τον ξεχώρισε δεν ήταν απλά η δράση του, αλλά το όραμα που συνέλαβε και εφάρμοσε προβάλλοντας ανά τον κόσμο τον κυπριακό και ελληνικό πολιτισμό, δίνοντάς μας έτσι μέσα στα πολλά κτυπήματα που δεχθήκαμε ως λαός, υπερηφάνεια γι' αυτό που είμαστε, γι' αυτό που κληρονομήσαμε. Ίσως είναι λιγότερο γνωστό το όραμά του να στηρίξει την κυπριακή ύπαιθρο και το κυπριακό φυσικό περιβάλλον, όχι μόνο με έργα αποκατάστασης αλλά, με συγκεκριμένα προ-

γράμματα ήπιας ανάπτυξης. Με την άμεση στήριξη του Ιδρύματος Λεβέντη, λόγω του προσωπικού ενδιαφέροντος του Ντίνου Λεβέντη για το αντικείμενο, ενεργοποιήθηκε το 1992 το Ίδρυμα Λαόνα. Σκοπός του πέρα από τη διαφύλαξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς των αγροτικών περιοχών μας, ήταν η αναβίωση των ιδίων των κοινοτήτων. Η στήριξη του Ντίνου Λεβέντη εκφράστηκε με οικονομική συμβολή, αλλά προπαντός με παρακολούθηση από κοντά της εφαρμογής πολύπλευρου ευρωπαϊκού προγράμματος με την εισαγωγή αγροτουρισμού και περιελάμβανε μεταξύ άλλων, πρότυπο σχέδιο δανειοδότησης για επιδιόρθωση ιδιόκτητων παραδοσιακών σπιτιών στην περιοχή Λαόνας του Ακάμα, με εγγυητή το ίδρυμα Λεβέντη, αναστήλωση κοινοτικών κτιρίων που προορίζονταν ως πόλοι έλξης επισκεπτών επίσης με δαπάνες του ιδρύματος Λεβέντη και στήριξη το 1995ενός

πρωτοποριακού εκπαιδευτηρίου, του Κέντρου Περιβαλλοντικών Μελετών, στο χωριό Κρήτου Τέρρα, όπου μέχρι σήμερα πάνω από 13.000 παιδιά συμμετείχαν σε προγράμματα κοντά στη φύση.

Ήταν σταθερό και ενεργό το ενδιαφέρον του Ντίνου Λεβέντη, και της συζύγου του Edmee, για τις εργασίες του Ιδρύματος Λαόνα, καθώς και του αδελφού ιδρύματος για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως ήταν συχνή η παρουσία τους στην ύπαιθρο, πάντα πρόθυμοι να ενθαρρύνουν μιμητές ή νέες πρωτοβουλίες.

Με την ίδια αγάπη κι ενθουσιασμό αγκάλιασαν την πιο πρόσφατη εργασία του Ιδρύματος Λαόνα, γνωστή ως Σχέδιο Κοιλιάδες (1999-2002), που αφορά μια υποδειγματική μελέτη συλλογικής διαχείρισης για παραποτάμιες κοινότητες της ανατολικής Πάφου και του φυσικού τους περιβάλλοντος. Δυστυχώς ο Ντίνος Λεβέντης δεν πρόλαβε να δει την τελική μελέτη και να τη σχολιάσει, όπως έκανε κάθε άλλη φορά.

Εκ μέρους όλων των μικρών και ξεχασμένων κοινοτήτων ανά την

Κύπρο που ευεργετήθηκαν, το Διοικητικό Συμβούλιο, τα στελέχη και οι συνεργάτες του Ιδρύματος Λαόνα για την αναβίωση και προστασία της κυπριακής υπαίθρου αισθάνονται την ανάγκη ν' αποτίσουν αυτό τον ελάχιστο φόρο τιμής στη μνήμη του Κωνσταντίνου Λεβέντη, εκφράζοντας ταυτόχρονα την απέραντη εκτίμησή τους για την επί δεκαετία σταθερή υποστήριξη και ενθάρρυνσή του, καθώς και για το όλο έργο και την προσωπικότητα του.

Μολονότι ο Ντίνος Λεβέντης κατοικούσε στο εξωτερικό, τα ιδρύματα που στήριξε, δεν τον αισθάνονταν ποτέ μακριά τους. Και τώρα η παρουσία του θα συνεχίσει να είναι αισθητή μέσα από τα πάμπολλα έργα του, από τα διδάγματα καθαρής σκέψης και σεμνής συμπεριφοράς και κυρίως από το μεταλαμπαδισμό του οράματος του στις επόμενες γενιές. Αυτή είναι η πιο σημαντική κληρονομιά που μας άφησε.